

prostoru pro řidiče zakrývá dveřmi lištu na 9 mm, jsou-li dveře přivřené, jestliže se však otevrou, nebo zavrou, jest vzdálenost mezi ostrou hranou dveří a rukojetí jen 25 mm, tedy něco více než tloušťka prstu, čímž jest možné, že ruka — otevře-li se trochu — jest sevřena zavíranými dveřmi. Poněvadž jest zjištěno, že se žalobce při vystupování vnější rukojetí chytil a při tom k úrazu přišel, a nebylo tvrzeno a prokázáno, že jest zakázáno rukojetí té se při sestupování z autobusu držeti, jest uznati, že žalobcův úraz jest v příčinné souvislosti s touto vadnou povahou silostroje.

Čís. 13265.

Návrh na povolení prozatímního opatření k zajištění nároku, aby výživné uplatňované již dřívějším návrhem bylo přiměřeně zvýšeno vzhledem ke skutečnostem nově najevo vyšlým, z nichž se dovozuje, že tehdy vyměřené výživné neodpovídalo skutečným tehdejším majetkovým poměrům výživou povinného (§ 49 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n.), nelze, pokud jde o zvýšení výživného za dobu od podání prvního návrhu až do podání návrhu podle § 49 zákona čís. 100/1931 sb. z. a n., zamítnouti z důvodu, že jde o výživné za dobu minulou, teprve nyní uplatňované.

Jsou-li tu podmínky § 379 ex. ř., lze k zajištění nároku uvedeného v § 5 zákona čís. 4/1931 sb. z. a n. povolit prozatímní opatření podle předpisů §§ 379 a násl. ex. ř. bez časového omezení stanoveného v § 5 zákona čís. 4/1931 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 9. února 1934, R I 29/34.)

Poručník nezl. nemanželského dítěte Josefa K-a v návrhu došlém na první soud dne 28. listopadu 1933 žádal, by na místě výživného měsíčních 150 Kč určeného usnesením ze dne 13. února 1929 byl nemanželský otec Jan D. uznán povinným platiti výživné 400 Kč měsíčně po dobu od 13. září 1928 do dokonání 6. roku věku nezl. Josefa K-a, dále 500 Kč odtud do dokonání 10. roku věku a 800 Kč od té doby do času, kdy nezl. Josef K. bude způsobilý sám se živiti, a navrhl, by k zajištění žádaného vyživovacího nároku nezl. Josefa K-a bylo povoleno zatímní opatření. Soud první stolice (poručenský soud) povolil prozatímní opatření a sice k zajištění dávek splatných do 30. listopadu 1934. Důvody: Ohrožená strana navrhla dne 26. listopadu 1933 zvýšení výživného, příslušejícího jí proti odpůrci Janu D-ovi, nemanželskému otci, ježto dosavadní výživné, určené usnesením tohoto soudu ze dne 13. února 1929 neodpovídá skutečným majetkovým poměrům nemanželského otce, a k zajištění tohoto svého nároku navrhla povolení zatímního opatření. Podle § 5 zákona čís. 4/1931 sb. z. a n. může ten, kdo se domáhá, by soud stanovil nárok na výživné, výchovné nebo zaopatření nebo plnění z něho, navrhnouti proti nemanželskému otci k zajištění dávek, splatných v jednom roce, zatímní opatření podle § 379 a násl. ex. ř., aniž je mu třeba prokázati listinou pohledávku a

osvědčiti, že by se jinak dobytí dávek zmařilo nebo značně ztížilo. Rekursní soud vyhověl rekursu nemanželského otce potud, že změnil napadené usnesení ohledně nároku tak, že se zatímní opatření ponechává v platnosti jen k zajištění nároku na výživu, výchovu a zaopatření ohrožené strany nezl. Josefa K-a přesahujícího měsíční částku 150 Kč splatného v době jednoho roku, tudíž pro měsíční částky další po 250 Kč ode dne návrhu, t. j. ode dne 28. listopadu 1933 do 20. července 1934 a od tohoto dne pro měsíční částky další po 350 Kč do dne 28. listopadu 1934, kdežto ohledně předchozích a vyšších nároků se návrh na prozatímní opatření zamítá. Důvody: Jde o zatímní opatření podle § 5 zák. ze dne 16. prosince 1930 čís. 4 sb. z. a n. na rok 1931 a § 379 a násl. ex. ř., k jehož povolení (nařízení) ve smyslu § 50 zák. čís. 100/31 sb. z. a n. jest příslušný prvý soud jako soud poručenský, a není třeba, aby návrhovač prokázal listinou pohledávku nezletilého dítěte a osvědčil, že by se jinak dobytí dávek zmařilo nebo značně ztížilo. Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 1061 sb. n. s. na tento případ nelze použít, ježto jest z roku 1921, kdy alimentárního zákona čís. 4/31 sb. z. a n. ještě nebylo. § 5 cit. zák. se vztahuje i na případ, kde se navrhuje zvýšení výživného, poněvadž nárok na vyšší výživné a plnění z něho nebyl dosud stanoven usnesením prvního soudu ze dne 13. února 1929, neboť jím byl stanoven vyživovací nárok jen měsíčními částkami po 150 Kč. V zásadě tudíž prvý soud právem návrhu na zatímní opatření vyhověl; pochybil však, že v usnesení nijak neprecisoval nárok, pro nějž zatímní opatření povolil. Vyživovací příspěvky mohou podle své povahy býti určeny a tedy i zvýšeny jen pro budoucnost ode dne návrhu, t. j. ode dne 28. listopadu 1933, tedy nikoliv pro minulost ode dne 13. září 1928, proto zatímní opatření sloužící k jich zajištění na jeden rok může býti povoleno a nařízeno také jen ode dne návrhu za jeden rok, tedy na dobu ode dne 28. listopadu 1933 do dne 28. listopadu 1934 (viz § 1042 obč. zák.). Ježto nezl. Josef K. má v usnesení prvního soudu ze dne 13. února 1929 exekuční titul pro měsíční výživné po 150 Kč, může na základě tohoto exekučního titulu navrhnouti podle § 6 zák. čís. 4/31 sb. z. a n. exekuci k zajištění výživného po 150 Kč měsíčně, takže po rozumu § 379 prvý odstavec ex. ř. zatímní opatření ohledně vyživovacího nároku po 150 Kč měsíčně jest vyloučeno. Ostatně již usnesením prvního soudu ze dne 13. listopadu 1933 byla exekuce ta povolena. Poručník nenavrhoval ve svém návrhu ze dne 28. listopadu 1933 exekuci zajišťovací, nýbrž jen zatímní opatření, čímž jest prvý soud vázán. Dítě nezl. Josef K. se narodilo dne 20. července 1928, takže dnem 20. července 1934 dokončí šestý rok svého věku. Lze tedy povolit ve smyslu § 5 zák. čís. 4/31 sb. z. a n. zatímní opatření k zajištění dávek na výživném jen, pokud přesahují již dříve stanovené měsíční dávky po 150 Kč, splatných v době jednoho roku, tedy pro měsíční částky po 250 Kč ode dne 28. listopadu 1933 do dne 20. července 1934 a od toho dne pro měsíčně dávky po 350 Kč do dne 28. listopadu 1934.

Nejvyšší soud změnil k dovolacímu rekursu nezl. dítěte napadené usnesení v ten rozum, že se prozatímní opatření povoluje i k zajištění nároků nezletilého Josefa K-a přesahujících měsíční částku 150

Kč, tudíž pro měsíční částky další po 250 Kč ode dne 13. září 1928 do dne 28. listopadu 1933, dále i k zajištění nároků v napadeném usnesení uvedených místo do 28. listopadu 1934 do 30. listopadu 1934, jinak dovolacímu rekursu nevyhověl.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs nejprve vytýká rekursnímu soudu, že, rozhoduje o návrhu na prozatímní opatření, rozhodl též o otázce hmotněprávní, zda je nárok nezletilého Josefa K-a na výživné za dobu od 13. září 1928 do 28. listopadu 1933 po právu. Šlo ovšem o zajištění nároku na výživné, jak výslovně v návrhu jest uvedeno, ale nejde tu o nárok za dobu minulou, jak usoudil rekursní soud, nýbrž o návrh, aby výživné uplatňované již návrhem z 13. září 1928, bylo přiměřeně zvýšeno vzhledem ke skutečnostem nově najevo vyšlým, z nichž se dovozuje, že tehdy vyměřené výživné neodpovídalo skutečným tehdejšími majetkovým poměrům nemanželského otce (§ 49 zákona čís. 100/1931). O tomto návrhu bude soud rozhodovati a k zajištění těchto požadovaných částek jakožto zvýšení výživného jest navrhováno prozatímní opatření. Nejde tu proto o výživné z a d o b u m i n u l o u teprve nyní uplatňované, odůvodnění rekursního soudu v tomto směru nelze pokládati za správné, a navrhované prozatímní opatření jest tu stejně odůvodněno jako zabezpečení výživného za dobu od 28. listopadu 1933, a proto v této části bylo napadené usnesení změnit i návrhu vyhověti.

Pokud stěžovatel vytýká dále, že rekursní soud zamítl návrh na zajištění výživného pro dobu po dni 28. listopadu 1934, jest přihlédnouti k tomu, že usnesením p r v é h o soudu bylo povoleno zatímní opatření jen k zajištění dávek splatných do 30. listopadu 1934 a že nebylo ani prvním soudem rozhodnuto o zajištění výživného pro dobu po 30. listopadu 1934 ani návrh v tomto směru nebyl žádným z obou nižších soudů zamítnut. Lze se proto zabývatí jen dobou od 28. do 30. listopadu 1934, kdežto, pokud jde o dobu p o 30. listopadu 1934, bude věcí stěžovatele, by učinil případný návrh u prvního soudu. Pokud jde o tuto dobu od 28. do 30. listopadu 1934, tedy o dobu přesahující čas jednoho roku uvedený v § 5 zákona čís. 4/31, jest návrh na zatímní opatření k zajištění nároku na výživné odůvodněn ve smyslu § 379 a násl. ex. ř., neboť nárok i ohrožení jeho jsou dostatečně osvědčeny obsahem poručenských spisů, což nebylo ani nemanželským otcem v rekursu napadáno. Poněvadž pak navrhovatel neobmezil svůj nárok na ustanovení § 5 zákona čís. 4/31 a žádal povšechně o povolení zatímního opatření k zajištění výživného pro budoucnost, nemá tu obmezení zatímního opatření na jeden rok ve smyslu § 5 (1) zák. č. 4/31 místo, a jest povolit podle předpisů § 379 a násl. ex. ř. zatímní opatření bez tohoto časového obmezení, neboť ani obmezením výjimečné zajišťovací exekuce podle § 372 ex. ř. nebyla vyloučena možnost pro další výživné povolit i z a t í m n í o p a t ř e n í, ježto jinak by pohledávky výživného, které zákon staví pod větší ochranu než jiné pohledávky, byly hůře opatřeny než každá

dosud nesplatná pohledávka z jiného právního důvodu (Gl. U. N. F. 7680). Tomu nevádí ani zvláštní předpis uvedeného § 5 (1), když jsou tu přísnější podmínky § 377 a násl. ex. ř.

Čís. 13266.

Odpůrčí nárok.

Žalobci odpůrčí žaloby náleží, by uvedl, ve kterých úkonech odpůrcových nebo dlužníkových spatřuje odporovatelné jednání, a nabídl o tom již v řízení před první stolicí důkazy.

Mimo konkurs, tedy i za vyrovnacího řízení dlužníka, lze odporovati vkladu zástavního práva pro pohledávku jen, šlo-li o předčasné splnění dosud nedospělého závazku nebo byl-li pletichami dlužníkovými jiný věřitel, mající dospělý nárok na knihovní zajištění, zdržen tak dlouho, až by dospěl nárok věřitele, jemuž by se poskytla výhoda vkladem jeho pohledávky do knih před oním věřitelem.

Pouhé vědomí o předluženosti nestačí k průkazu zkracovacího úmyslu.

Stav kridy, stav nezpůsobilosti uspokojiti všechny věřitele, nestačí k odůvodnění odpůrčího nároku a úmyslu zkracovacího mimo konkurs.

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 433/32.)

Žalovaní vedli k vydobytí peněžité pohledávky proti Karlu G-ovi exekuci na kupní cenu složenou za prodaný mlýn G-ův. Žalobce domáhal se nepřípustnosti exekuce, tvrdě, že složená kupní cena měla býti vydána jemu jakožto hypotekárnímu věřiteli Karla G-a. Žalovaní namítli, že se vklad zástavního práva žalobcova na nemovitosti Karla G-a jakož i úmluva, podle níž měl z kupní ceny býti zaplacen žalobce, staly v úmyslu zkrátiti žalované věřitele. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Podle § 226 c. ř. s. musí i žalobce i žalovaný nárok, jež ve sporu uplatňuje, tedy i nárok odpůrčí, substancovati. Musí uvést, ve kterých úkonech odpůrcových nebo dlužníkových spatřuje odporovatelné jednání, a nabídnouti o nich důkazy již v řízení před první stolicí (rozh. č. 3743 sb. n. s.). To, co bylo uvedeno teprve v odvolání nebo dovolání, jest novotou, k níž nelze přihlídnouti (§§ 482 a 504 druhý odstavec c. ř. s.). Žalovaní napadli v řízení před prvním soudem s hlediska odporovatelnosti jednání: a) v žalobní odpovědi vklad práva zástavního pro žalobcovu úvěrovou pohledávku 60.000 Kč na mlýn Karla G-a, a b) v protokolu ze dne 24. června 1929 napadli úmluvu, podle níž měl dr. Karel L., zmocněnec žalobců i G-ův, míti právo disponovati trhovou cenou 175.000 Kč složenou za G-ův mlýn manžely K-ovými Josefem a Otilií a podle níž měl z ní zaplatiti všechny hypotekární věřitele, jen ne žalované, v úmyslu tím zkrátiti žalované věřitele. Odpůrčí